

**25. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE
2018. GODINE**

Razred ili kategorija natjecanja: **8. razred**

Zaporka

--	--	--	--	--

_____

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: Vukovar, 24. travnja 2018. godine

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

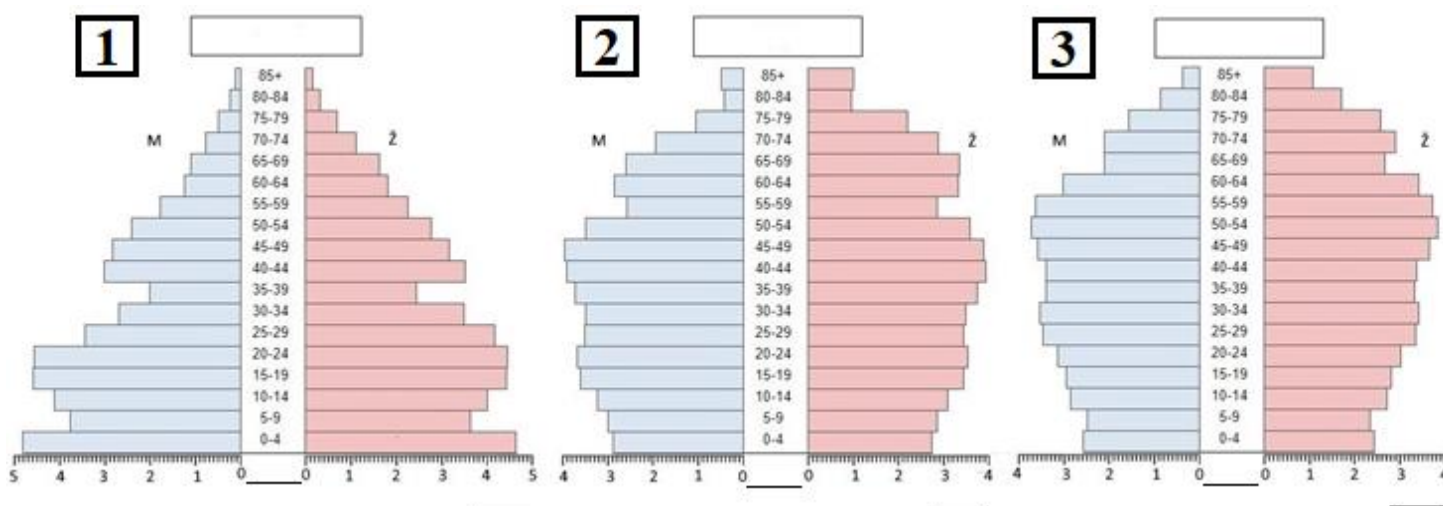
Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

PRVIH ŠEST ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENIH GRAFIČKIH PRIKAZA.

1. Na crte ispod svakog dijagrama upiši odgovarajuće podatke kako bi prikaz bio razumljiv.
2. Priloženi dijagrami označeni brojevima **1**, **2** i **3** su izrađeni prema podacima drugog popisa stanovništva nakon Drugog svjetskog rata te prema podacima u zadnje dvije popisne godine u Republici Hrvatskoj. U pravokutnike iznad grafičkog prikaza upiši godinu na koju se svaki dijagram odnosi.
3. Petogodišnja dobna skupina zrelog stanovništva na dijagramu označenom brojem **1** koja ima manji udio od dobnih skupina zrelog stanovništva iznad i ispod je _____. Što je glavni uzrok manjeg udjela te dobne skupine u odnosu na dobne skupine iznad i ispod, a utjecao je na odrednice prirodnoga kretanja stanovništva? _____
4. Na dijagramu označenom brojem **2** petogodišnja dobna skupina zrelog stanovništva koja ima manji udio od dobnih skupina zrelog stanovništva iznad i ispod je _____. Što je glavni uzrok manjeg udjela te dobne skupine u odnosu na dobne skupine iznad i ispod, a utjecao je na odrednice prirodnoga kretanja stanovništva? _____
5. Koliki je udio stanovništva muškog spola u dobi od 0 do 4 godine na dijagramu označenom brojem **1**? _____. Usporedi taj podatak s udjelom stanovništva muškog spola ove dobne skupine na dijagramu označenom brojem **3**. Populacijsku politiku kojom država nastoji utjecati na veći udio muškog i ženskog stanovništva ove dobne skupine nazivamo _____ politika.
6. Koliki je udio stanovništva starijeg od 85 godina na dijagramu označenim brojem **1**? _____. Koliki je udio ovog stanovništva u vrijeme zadnjeg popisa stanovništva? _____. Temeljem promjene prikazanih podataka odvija se proces koji nazivamo _____.

Prostor za računanje:

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

- 3** 7. Na crtu ispod svake fotografije hrvatske narodne nošnje upiši regiju ili otok na koji se fotografija odnosi: **Lika, Konavle, otok Korčula, Dalmatinska zagora, Gorski kotar, Istra, otok Krk, otok Susak, otok Pag.** Dva su pojma višak.

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM SAMO JEDNOG SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

- 2** 8. Poveži imena povijesnih velikana s mjestom u kojem su rođeni.

A) Nikola Tesla   B) Ante Starčević

_____ Veliki Žitnik   _____ Fužine   _____ Smiljan

_____ Rakovica   _____ Josipdol

- 2** 9. Poveži vrste šuma s područjem Hrvatske za koje su karakteristične.

A) šume jele i smreke   B) šume hrasta kitnjaka i graba

_____ položi u Panonsko-peripanonskoj Hrvatskoj

_____ brežuljci i obronci gromadnih gora u Panonsko-peripanonskoj Hrvatskoj

_____ zapadni dio Istre

_____ Dalmatinska zagora

_____ Gorski kotar

**U SLJEDEĆA TRI ZADATKA POVEŽI POJMOVE UPISIVANJEM SAMO
JEDNOG SLOVA NA CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOM STUPCU.
JEDAN POJAM IZ DESNOG STUPCA NE MOŽE SE POVEZATI.**

2 ☐

10. Poveži rijeke s njihovim pritocima.

_____ Drava	A) Krčić
_____ Kupa	B) Čađavica
_____ Česma	C) Glina
_____ Krka	D) Biđ
	E) Glogovnica

2 ☐

11. Poveži planine s njihovim vrhovima.

_____ Ćićarija	A) Šatorina
_____ Velebit	B) Veliki Kabal
_____ Mosor	C) Troglav
_____ Biokovo	D) Bitoraj
	E) Veliki Planik

2 ☐

12. Poveži gradove s tvornicama koje se u njima nalaze.

_____ Sveta Nedelja	A)	B)	C)
_____ Požega			
_____ Karlovac			
_____ Bjelovar	D)	E)	

**U SVAKOM OD SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA DVA SU ODGOVORA TOČNA.
ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

2 ☐

13. Koje su od navedenih dvije najviše reljefne uzvisine?

- a) Krndija   b) Maceljsko gorje   c) Ivančica   d) Psunj   e) Dilj

2 ☐

14. Koje su dvije od navedenih rijeka lijeve pritoke?

- a) Kupa   b) Una   b) Bednja   d) Orljava   e) Mura

2 ☐

15. Koja se dva od navedenih graničnih prijelaza Republike Hrvatske nalaze na državnoj granici sa Slovenijom?

- a) Kamensko   b) Plovanija   c) Bajakovo   d) Terezino Polje   e) Pasjak

2 ☐

16. Koje među navedenim reljefnim uzvisinama ubrajamo u pobrđa Panonsko-peripanonske Hrvatske?

- a) Vukomeričke gorice   b) Bukovica   c) Bilogora   d) Dilj   e) Zrinska gora

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE
AUSTRIJSKIH SAVEZNIH POKRAJINA.

- 2** 17. Hrvatsko ime austrijske pokrajine u kojoj su Hrvati najbrojnija nacionalna manjina je _____. Na priloženoj karti u cijelosti ispuni ovu pokrajinu. Ime pokrajine na njemačkom jeziku je _____.

- 1** 18. Koji je društveno-povijesni događaj bio glavni uzrok iseljavanja Hrvata i dolaska u ovu pokrajinu? _____

NA GEOGRAFSKOJ KARTI DIJELA GORSKE I JADRANSKE HRVATSKE TRI SU POGREŠNA IMENA. PRONAĐI IH NA KARTI I PREPIŠI U PRVI STUPAC TABLICE, A U ISTI RED U DRUGI STUPAC UPIŠI TOČNA IMENA.

- 3** 19.

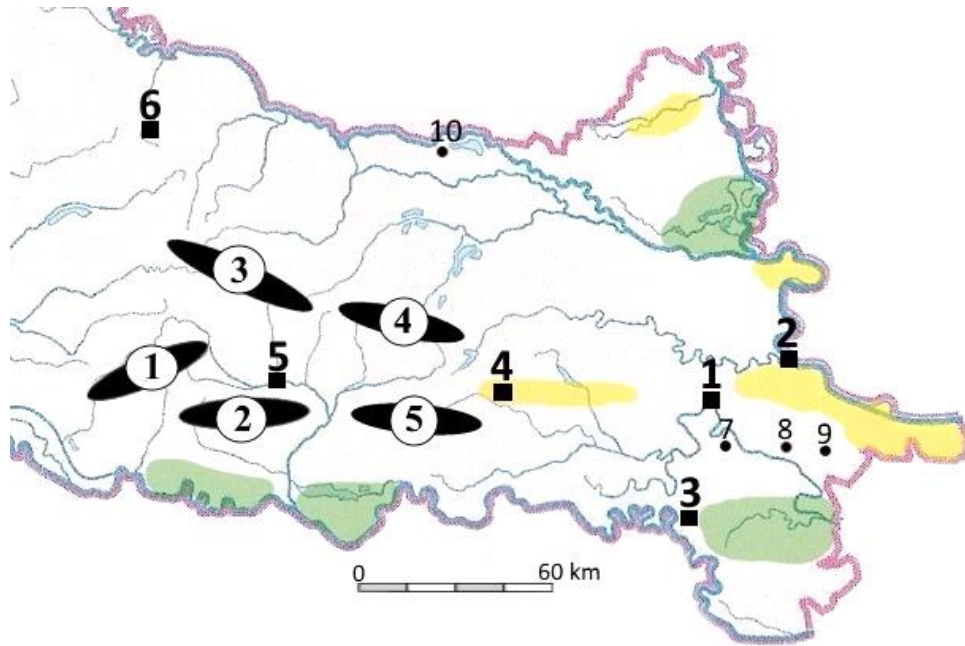
POGREŠNO IME	TOČNO IME

U SLJEDEĆEM ZADATKU POVEŽI SREDNJI I DESNI STUPAC S LIJEVIM UPISIVANJEM PRIPADAJUĆEG SLOVA I BROJA ISPRED POJMOVA U LIJEVOM STUPCU. DVA POJMA IZ SREDNJEG I DVA OPIISA IZ DESNOG STUPCA NE MOGU SE POVEZATI.

- 3** 20. Poveži vrstu kulturnog običaja s gradom po kojem je poznat i pripadajućim opisom.

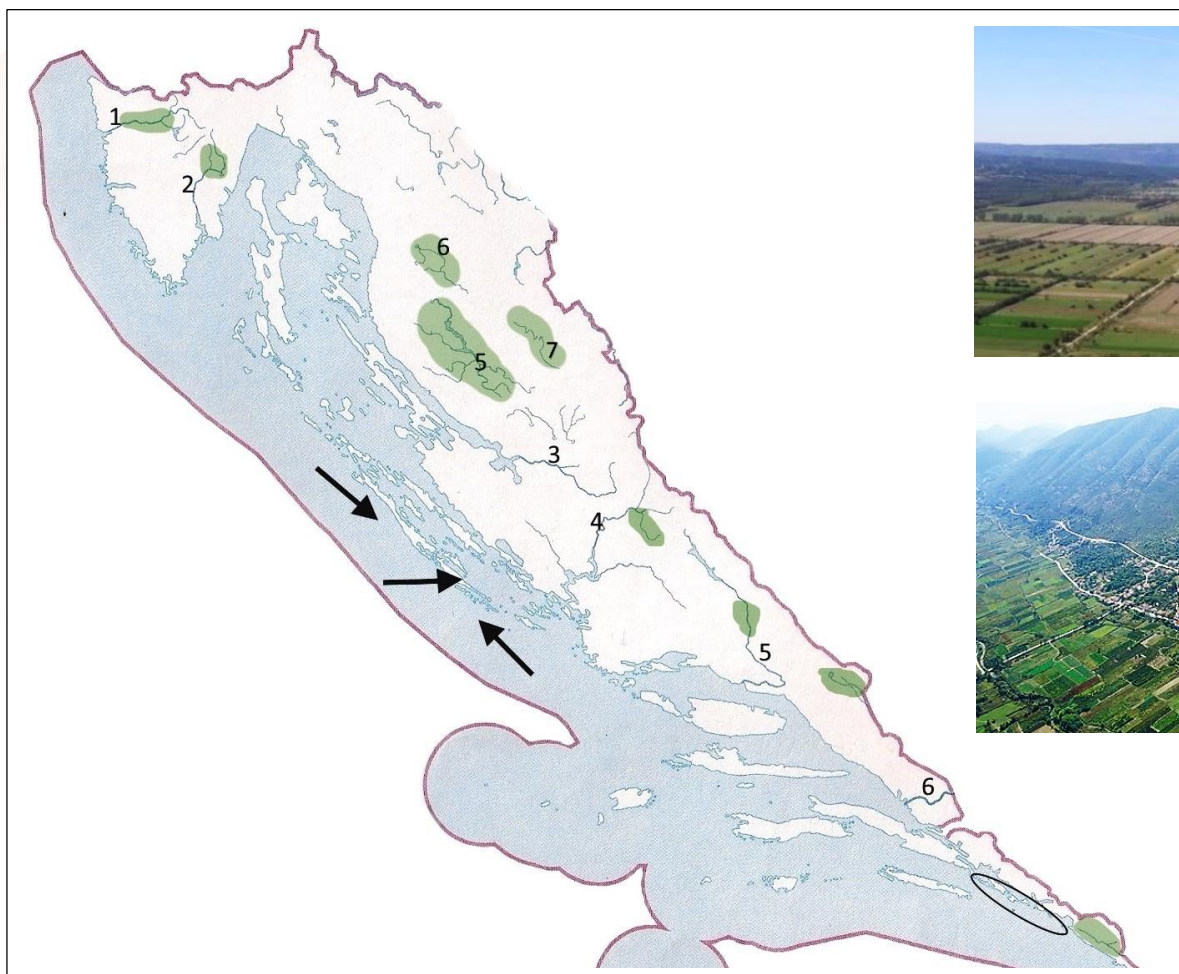
_____ moreška	1 – Trogir	A – viteško natjecanje
_____ alka	2 – Korčula	B – ples uz pratnju gudačkog instrumenta
_____ linđo	3 – Makarska	C – viteški ples s mačevima
	4 – Dubrovnik	D – ples uz pratnju harmonike
	5 – Sinj	E – povorka zvončara

**SLJEDEĆIH SEDAM ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ
PRILOŽENE KARTE DIJELA PANONSKO-PERIPANONSKE HRVATSKE.**

- 2** 21. Na priloženoj karti _____ bojom (upiši naziv boje) označen je reljefni oblik nastao eolskom akumulacijom sitno zrnastog materijala, a naziv tog reljefnog oblika je _____. Na priloženoj karti zaokruži takav reljefni oblik koji se nalazi na području naselja Erdut.
- 2** 22. Najniže oblike reljefa označene na priloženoj karti _____ bojom (upiši naziv boje) nazivamo _____. Ime područja poznatog po očuvanim šumama hrasta lužnjaka je _____. Na priloženoj karti označi ovo područje znakom **X**.
- 1** 23. Ime najvećeg naselja u Podravini na čijem se području nalazi nalazište nafte je _____, a na priloženoj karti označeno je brojem ____.
- 2** 24. Na priloženoj karti crnim kružićima i brojevima **7**, **8** i **9** označena su nalazišta nafte na istoku Hrvatske. Ime nalazišta nafte označenog brojem **7** je _____, a ime nalazišta nafte označenog brojem **9** je _____.
- 2** 25. Na priloženoj karti crnim kvadratićima i brojevima označeni su gradovi u kojima se nalaze šećerane. Na kraće crte upiši brojeve kojima su označeni ti gradovi, a na dulje crte njihova imena.
_____,
_____.
- 2** 26. Ime gore na kojoj se nalazi izvor rijeke Orljave je _____, a na priloženoj karti označena je brojem ____.
Ime gore na kojoj se nalazi slap Skakavac je _____, a na priloženoj karti označena je brojem ____.
- 1** 27. Ime grada označenog na priloženoj karti brojem **1** je _____, a ime rijeke na kojoj se taj grad nalazi je _____.

**SLJEDEĆIH SEDAM ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ FOTOGRAFIJA
I KARTE PRIMORSKE I GORSKE HRVATSKE.**

- 2** 28. Na fotografiji **A** prikazano je polje u Istri nastalo 1933. godine isušivanjem jezera. Ime ovog polja je _____. Na priloženoj karti označi ovo polje znakom **X**. Naziv tehnike isušivanja kojom je nastalo ovo polje je _____.
- 2** 29. Na fotografiji **B** prikazano je Konavosko polje. Na priloženoj karti označi ovo polje slovom **K**. Ime planine koja se vidi na slici **B** je _____.
- 2** 30. Naziv za potopljeno riječno ušće je _____. Ime rijeke koja teče kroz Kninsko polje i čije ušće je potopljeno je _____, a na priloženoj karti označena je brojem _____.

- 2** 31. Na fotografiji **C** prikazana je rijeka poznata po uzgoju pastrva. Ime ove rijeke je _____, a na priloženoj karti označena je brojem _____.
- Na fotografiji **D** prikazano je polje u kojem se 1493. godine odvijala velika bitka. Ime ovog polja je _____, na priloženoj karti označeno je brojem _____.

- ☐ 1 ☐ 32. Ime rijeke u koju se ulijeva rijeka Butoniga je _____, a na priloženoj karti označena je brojem _____.
- ☐ 1 ☐ 33. Ime otočne skupine na priloženoj karti označene elipsom je _____
- ☐ 1 ☐ 34. Na priloženoj karti zaokruži strelicu koja prikazuje smjer puhanja maestrala.

**U POSLJEDNJEM ZADATKU RAZVRSTAJ POJMOVE UPISIVANJEM SLOVA
U ODGOVARAJUĆE DIJELOVE KRUGOVA I NJIHOV POVEZANI DIO.
U SVAKI DIO MORAJU BITI UPISANA PO DVA SLOVA.**

- ☐ 3 ☐ 35. Navedene pojmove razvrstaj za navedene otoke.

- A – jezero Mir
- B – pružanje u smjeru zapad – istok
- C – sredozemna klima s vrućim ljetom
- D – razvoj turizma od sredine 19. stoljeća
- E – južno hrvatsko primorje
- F – naselje Sali

